



# Programmabegroting 2021-2024



gemeente  
gouda

## 3.4 Sociaal domein



**Lasten in €**  
135.467.000

**Baten in €**  
27.882.000

**Percentage van totale uitgaven**  
45%

### Waar staat het programma voor?

De grote verantwoordelijkheid en de (zorgen over de) omvang van de middelen voor de sociale opgaven in de stad vragen om een gerichte integrale aanpak binnen het programma sociaal domein. Wat is ieders rol in de inclusieve stad; hoe kunnen we stimuleren dat zoveel mogelijk mensen meedoen in de samenleving; hoe kunnen mensen worden gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en gebruik te maken van hun eigen kracht; voor welke kwaliteit van zorg en ondersteuning staan we; hoe kunnen we onze dienstverlening inrichten naar de taken en opgaven in het sociaal domein; en hoe zorgen we voor normalisatie en demedicalisering; hoe zorgen we ervoor dat kinderen veilig opgroeien en doorbreken we de cirkel van opgroeien in armoede. Dit is een greep uit de vraagstukken die in dit programma aan bod komen.

### Wat wil Gouda bereiken?

#### Sturing op kosten jeugdhulp

Het beschikbaar blijven van goede zorg en ondersteuning voor hen die het echt nodig hebben, én zorgen dat het geheel betaalbaar blijft. Daarvoor is een lange termijn inspanning nodig, gericht op het realiseren van de doelstelling in 2024: "Het verlagen van het relatieve aantal inwoners onder de 18 jaar dat een maatwerkvoorziening ontvangt van 1 op de 7 naar 1 op de 8. Het stabiliseren van de gemiddelde uitgaven per cliënt. Deze doelstellingen zullen stapsgewijs worden gerealiseerd, waarbij in 2021 nog een stijging van de kosten worden verwacht."

#### Innovatie in de opvang

Het aantal dak/thuislozen verminderen door te werken aan (1) Preventie, (2) Vernieuwing van de opvang en (3) Wonen met begeleiding. Recht op huisvesting staat centraal. Medische zorg is daarnaast helpend in herstel.

#### Programma 'naar een nieuwe sociale dienst'

Meer inwoners participeren in de samenleving, bij voorkeur door te werken.

In het bijzonder: "Inwoners met een bijstandsuitkering die als gevolg van de coronacrisis hun werk zijn kwijtgeraakt, zo snel mogelijk weer aan het werk helpen; een blijvende reductie van minimaal 200 inwoners die langdurig (2 jaar of langer) afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering; deze ambitie heeft betrekking op de looptijd van het programma van medio 2018 tot medio 2022."

Een duurzaam verbeterde dienstverlening aan cliënten van de sociale dienst. Een betere dienstverlening aan werkgevers. Continuering van de experimenten met ondernemen met bijstand.

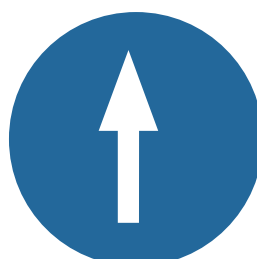
#### Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein vanaf 1 januari 2021 van start

Vanaf 1 januari 2021 is er voor inwoners één toegang voor alle gemeentelijke ondersteuning op basis van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De ondersteuningsvraag van de inwoners staat centraal; eerst kijken wat nodig is en pas daarna hoe dit te realiseren onder welke wet. Rechtvaardig, creatief en met een positieve bejegening. De integrale benadering is hierbij de basis. Waar nodig pakt de gemeente de regie om in afstemming met andere organisaties tot de beste oplossing te komen.

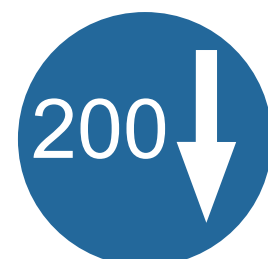
### Wat zijn de belangrijkste indicatoren



Beheersen kosten jeugdzorg



Aantal gerealiseerde  
wooneenheden voor groepen



Structurele afname aantal  
langdurig bijstandsgerechtigden  
vanaf medio 2018

### 3.4.1 Doelen en prestaties

#### *Wat wil Gouda bereiken?*

De thema's waarop ingezet wordt, zijn:

- Een inclusieve en tolerante stad;
- Preventie (inclusief aanpak armoede);
- (Thuis) wonen in de wijk;
- Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten;
- Programma 'integrale uitvoeringsorganisatie';
- Aan het werk en meedoen & programma 'naar een nieuwe sociale dienst'.

#### **Thema: Een inclusieve en tolerante stad**

Gouda is een diverse, inclusieve en tolerante stad, waarin iedereen zichzelf kan zijn binnen de rechten en plichten van burgerschap. Wanneer inwoners van Gouda elkaar allereerst zien als mede-Gouwenaar en pas daarna als een bijzondere Gouwenaar, met een bepaalde afkomst, beperking, religie, status, geartheid, een goed idee, of bepaalde principes, zal er meer onderling begrip en verdraagzaamheid zijn.

#### *Wat gaat de gemeente daarvoor doen?*

Samen met organisaties en initiatiefnemers in de stad werkt de gemeente aan de inclusieve samenleving.

De volgende activiteiten hebben in 2021 prioriteit:

#### *VN Verdrag Handicap*

- Mensen met een beperking voelen zich welkom in de samenleving;
- Opstellen lokale inclusie agenda.

#### *Tegengaan discriminatie en ongelijkheid*

In stadsgesprekken met Gouwenaars verkennen waar discriminatie en ongelijkheid worden ervaren en wat daartegen te doen. Meer aandacht op scholen voor discriminatie en racisme. Beter zichtbaar maken meldpunt Discriminatie.

#### *Burgerschap / Respect*

Vergroten van kennis over de democratie en de rechten en plichten van burgerschap bij de inwoners van Gouda, en van respect en tolerantie tussen Gouwenaars onderling;

Activiteiten rondom de Week van Respect; Afstemmen gastlessen PO en VO; gezamenlijke activiteiten met Libertum.

Verder wordt ingezet op:

#### *Regenboogstad*

- Vergroten van de zichtbaarheid, acceptatie en veiligheid van LHBTI-personen;
- Uitvoeren Regenboogplan.

#### **Thema: Preventie**

Meedoen op school, werk en in de samenleving mogelijk maken door versterking van de eigen kracht en het probleemoplossend vermogen, het sociale netwerk, normalisatie en gerichte interventies die de kwaliteit van leven beschermen en bevorderen. Er is specifieke aandacht voor de gezonde wijk, het preventieakkoord, de samenhang van faciliteiten voor jeugd en gezondheid in brede zin.

#### *Wat gaat de gemeente daarvoor doen?*

De volgende activiteiten hebben in 2021 prioriteit:

#### *Preventie en gezondheidsbeleid*

Vanuit diverse data/analyses wordt de prioriteit bepaald voor de thema's in dit domein. Vanuit het perspectief van positieve gezondheid het stimuleren van gezondheidsbevorderende en gezondheidsbeschermende interventies in de fysieke leefomgeving (omgevingsvisie).

#### *Preventieve ondersteuningsstructuur jeugd*

Vormgeven van een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de jeugd in de wijk en op school gericht op een effectieve samenwerking tussen jeugdpartners in de stad zoals de Brede school en de jeugdgezondheidszorg. Samen met partners richten we nieuwe netwerken in gericht op resultaat voor inwoners, meebewegend met wat er nodig is. Daarmee maken we de verbinding met andere gerelateerde programma's zoals de Gezonde Wijk en Kansrijke Start en de aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp (programma 1).

Verder wordt ingezet op:

#### *Jongerenwerk*

Met het jongerenwerk in Gouda wordt beoogd (kwetsbare) jongeren die opvallen door overlastgevend en risicovol gedrag op positieve wijze mee te laten doen in de samenleving door hen aan te spreken op kwaliteiten, talenten en verantwoordelijkheden, door grenzen te stellen en perspectief te bieden. Op deze wijze hopen we een ontwikkeling richting criminaliteit te voorkomen.

In 2019 is het jongerenwerk geëvalueerd. De uitkomst hiervan is dat de opdracht aan het jongerenwerk de afgelopen jaren te uitgebreid was geweest. Het advies is om meer focus aan te brengen in de leeftijd. Hierop is de kerndoelgroep van het jongerenwerk aangepast naar jongeren van 11-17 jaar met risicovol gedrag en/of beginnende problematiek. Er blijft specifiek aandacht voor meiden/meidengroepen van 11-17 jaar. Voor jongeren met zwaardere problematiek heeft het jongerenwerk een beperktere taak. De doelstellingen van het jongerenwerk zijn aangescherpt, waarbij er aandacht is voor monitoring/verantwoording van resultaten en samenwerking met ketenpartners en een duidelijkere regierol voor de gemeente. Dit alles is meegenomen in een nieuwe aanbesteding en opdracht vanaf 2021, dit zal nauwkeurig gevolgd worden vanuit de gemeente.

#### *De Gezonde Wijk*

We maken met de Gezonde Wijk een verbinding tussen het sociaal en fysiek domein. Doel is om in 2021 een integrale aanpak te ontwikkelen en uit te voeren om zo concrete gezondheidswinst te boeken. Er wordt één specifieke wijk aangewezen op basis van de gezondheidsgegevens.

#### *Kansrijke start*

Met het programma Kansrijke Start richten we ons op een goede start voor elk kind. Het gaat hier om de doelgroep -9 maanden tot de eerste 1000 dagen. Met het programma zetten we in op de zorg en ondersteuning van kwetsbare gezinnen. In 2021 wordt de lokale coalitie hiervoor gevormd en samenwerkingen verstevigd. Vanuit deze coalitie wordt onderzocht welke interventies mogelijk nog nodig zijn of extra aandacht vragen.

#### **Armoede en schulddienstverlening**

De volgende activiteiten hebben in 2021 prioriteit:

##### *Preventie aanpak Schulden*

In 2019 is het convenant Goudse Standaard getekend waarmee partners zich hebben verbonden aan intensieve samenwerking om inwoners met schulden te ondersteunen. Deze aanpak wordt in 2021 geïntensiveerd. De verwachting is dat in 2021 meer inwoners te maken zullen hebben met financiële problemen als gevolg van de Corona crisis. Dit kan ertoe leiden dat een groter beroep wordt gedaan op schuldhulpverlening.

In 2020 wordt al ingezet op het informeren van inwoners over de mogelijkheden om hulp bij betalingsachterstanden en schulden te krijgen. Doel is om inwoners te bewegen vroegtijdig hulp te zoeken. Om preventie van schulden verder vorm te geven, wordt in 2021 de volgende actie uitgevoerd: inwoners met achterstanden op de betaling van vaste lasten ontvangen van de gemeente informatie over mogelijkheden om ondersteuning te krijgen.

Verder wordt ingezet op:

##### *Uitvoeren armoedenota*

Het beleid gericht op de aanpak van armoede is in 2020 ongewijzigd en ook voor 2021 worden geen intensiveringen voorzien. In 2020 is ten tijde van de Corona-maatregelen tijdelijk extra ingezet op het vergoeden van laptops ten behoeve van kinderen in het basisonderwijs. Met het weer volledig openen van de basisscholen is deze regeling komen te vervallen en gezien de noodzaak voor stringenter financieel beleid wordt de laptopregeling voor leerlingen in het voorgezet onderwijs aangepast. Daarbij zal worden ingezet op de verstrekking in natura in plaats van een financiële tegemoetkoming voor de aanschaf van een nieuwe laptop. Hierdoor wordt een besparing gerealiseerd terwijl het voor kinderen uit minimagezinnen wel mogelijk blijft om de beschikking te hebben over een (refurbished) laptop voor school.

Ook in 2021 is armoedebelief primair gericht op het bestrijden van de gevolgen van armoede onder kinderen en hen in staat te blijven stellen om mee te doen en wordt ingezet op het blijven bieden van voorzieningen ten behoeve van deze kinderen. De gevolgen van de corona-crisis zijn op dit moment nog niet goed te overzien. Er zijn signalen van toenemende werkloosheid en een toename van het aantal huishoudens dat te maken krijgt met een teruggang in inkomen en toename van schulden. Dit kan leiden tot een hoger aantal inwoners dat gebruik maakt van de minimavoorzieningen.

##### *Herijken bijzondere bijstand*

De bijzondere bijstand is een belangrijk instrument voor de aanpak van armoede. Deels zijn de kosten waarvoor bijzondere bijstand kan worden verleend, scherp afgebakend door het wettelijk kader en de jurisprudentie maar in 2021 wordt opnieuw gekeken naar de invulling van de gemeentelijke beleidsvrijheid, waarbij expliciet zal worden ingezet op doelmatigheid van de bijstandverlening en het bieden van maatwerkoplossingen waar nodig. Ook hier speelt dat de economische gevolgen ook van invloed zullen zijn op de uitvoering van de bijzondere bijstand.

#### **Thema: (Thuis) wonen in de wijk**

De ambitie is dat onze inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen wonen met de juiste ondersteuning. We streven naar verschillende woonvormen met flexibele intensieve begeleiding.

##### *Wat gaat de gemeente daarvoor doen?*

De volgende activiteiten hebben in 2021 prioriteit:

##### *Gewoon Thuis, transformatie maatschappelijke zorg en decentralisatie beschermd wonen*

- De transformatie van de maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen, voor wie dat mogelijk is, naar zelfstandig wonen en (beschutte) woonvormen met flexibele ambulante (intensieve) begeleiding;

- Uitvoeren samenwerkingsafspraken in de regio, toekomstplan zorglandschap (verbinding Wmo, Jeugd en Wlz), project innovatie in de opvang;
- Inhoudelijke en financiële afspraken over het aanbod van BW en MO in de regio MH (Norm voor opdrachtgeverschap)

#### *Innovatie in de opvang*

Doel is het aantal dak/thuislozen te verminderen en snel bieden van passende zorg. Onder dit programma vallen drie thema's. Het principe van "wonen eerst" staat centraal.

##### (1) Preventie

- Voorkomen huisuitzettingen
- Aansluiting met armoedebeleid
- Aansluiten bij aanpak huiselijk geweld (vrouwenopvang)
- Aansluiten bij preventie complexe scheidingen

##### (2) Vernieuwing van de opvang

Inrichten van sociaal-medische intake en medische zorg aan dak/thuislozen. Bestaansonzekerheid en gezondheidsproblemen vergroten risico op dakloosheid (RVS, 2020). De intake gaat in op sociale en medische onderwerpen. Er wordt een medisch inloopsprekkuur georganiseerd. Het sociaal medisch team wordt gehuisvest op een centrale locatie in de stad.

De visie op de opvang wordt opnieuw gemaakt en vastgesteld. Hierbij worden scenario's voor opvang, doorstroom en uitstroom uitgewerkt. Ervaringen van opvang tijdens corona worden meegenomen. Structureel herstel door opzetten van begeleiding tijdens en na de opvang.

##### (3) Wonen met begeleiding

Recht op huisvesting centraal. Incidenteel huisvestingsmogelijkheden creëren voor uitstroom grote groep dak/thuislozen. Structureel betere doorstroom naar huisvesting realiseren. Prestatieafspraken met woningcorporaties maken.

#### *Gewoon Thuis Jeugd*

Zoveel mogelijk kinderen veilig in een (t)huis situatie laten opgroeien. We voeren samen met de regio, aanbieders, verwijzers en onderwijs het plan van aanpak Gewoon Thuis Jeugd (actielijn 2 van het transformatiefonds jeugd) uit. Hiervoor zijn middelen beschikbaar uit het landelijk Transformatiefonds jeugd.

Wat gaan we doen:

- Inzet op alternatief van verblijfszorg in de thuissituatie door de innovatie van een intensief integraal ambulant team over de domeinen heen (lichtverstandelijk beperkt, ggz en jeugd en opvoedondersteuning), met inzet van het eigen netwerk;
- Naast het expertteam (doorbraken in vastlopende complexe zorgcasussen door het bieden van passend(maatwerk)traject met perspectief) starten we met een centrale coördinatie van verblijfszorg jeugd, zodat de plaatsing sneller en beter verloopt en doorplaatsingen zoveel mogelijk voorkomen worden;
- Verdere uitrol van de projecten rond versterking van de pleegzorg, beschut wonen voor jongeren en zelfstandig wonen met begeleiding voor jongeren;
- Afbouw van de gesloten plaatsingen met het project doorontwikkeling jeugdzorg+

Verder wordt ingezet op:

#### *Langer Thuis Wonen*

Goede ondersteuning en zorg thuis van kwetsbare ouderen. We richten ons hierbij op een passende woningvoorraad, nieuwe woonvormen, de woonomgeving en zorg en ondersteuning thuis; Plan van aanpak opstellen en uitvoeren van één actielijn binnen dit plan van aanpak.

#### *Participatie in de Buurt 3.0*

Een infrastructuur van ondersteunende (accommodatiegebonden) voorzieningen die bijdragen aan sociale cohesie; voorkomen van sociaal isolement en ontlasting van mantelzorgers; Binnen het kader van het Programma Sturen op subsidies wordt de regeling Participatie in de Buurt herijkt op inhoudelijke doelen en werkwijze.

#### *Mantelzorg*

Verbeteren mantelzorgondersteuning waar mogelijk. Het gaat daarbij om individuele mantelzorgondersteuning en respijtzorg (ook voor jeugd).

#### **Thema: Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten**

Het doel is zo goed mogelijke kwaliteit van zorg en ondersteuning leveren. Dit uit zich in goed contractmanagement en het kunnen monitoren van gegevens, waardoor op aspecten van kwaliteit van zorg gestuurd kan worden.

De gemeente en de zorgaanbieders zijn niet de enige actoren in en rond het zorgdomein. De relatie met andere 'schakels in de keten', onder meer vanwege de raakvlakken tussen de Wet Langdurige Zorg (Wlz), de Zorgverzekeringswet (ZvW), de Wmo en Jeugdwet is belangrijk om te komen tot een sluitende aanpak en gezamenlijk nieuwe initiatieven te kunnen opzetten.

### *Wat gaat de gemeente daarvoor doen?*

De volgende activiteiten hebben in 2021 prioriteit:

#### *Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt*

Kinderen groeien kansrijk op in een veilige omgeving, daar waar dat kan thuis. We voeren samen met de regio het plan van aanpak actielijn 5 van het transformatiefonds uit (dit wordt financieel ondersteund met middelen uit het landelijke Transformatiefonds jeugd).

In 2020 zijn er diverse onderzoeken en inventarisaties geweest. Onderwerpen waren, onder meer, het effectiever samenwerken in de jeugdbeschermingsketen, interviews met cliënten over hun ervaringen met jeugdbescherming/hulpverlening en hoe dit beter kan, het (hulpverlenings)aanbod op het gebied van scheiden. Deze resultaten worden gebruikt om concrete (verbeter)afspraken te maken waarbij samenwerking, samen met en transparant naar de cliënt, en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid centraal staan.

Vanuit de bovenregionale verbeteragenda voor de Gecertificeerde instellingen (GI) wordt een caseloadverlaging gerealiseerd en zijn concrete afspraken gemaakt over de inzet in lokale teams, betrokkenheid van gemeenten bij (eerdere) afronding Jeugdbeschermingsmaatregelen en inzet jeugdhulp door de GI.

#### *Aanpak Huiselijk Geweld*

Met alle gemeenten in Hollands Midden is een Regiovisie Geweld Hoort Nergens Thuis 2019-2023 vastgesteld. De ambities zijn om huiselijk geweld eerder en beter in beeld te krijgen, duurzaam te stoppen en aandacht te besteden aan specifieke doelgroepen. Het uitvoeringsplan is gericht op de thema's: Meldcode, Ouderenmishandeling, Mensenhandel, versterken lokale samenwerking, doorontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis en van de MDA++-aanpak bij complexe casuïstiek. Prioriteiten voor 2021 zijn: innovatie in de Vrouwenopvang, ontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis en versterken van de lokale samenwerking tussen ketenpartners.

#### *Programma volumebeheersing SGGZ*

We formuleren concrete doelen, richten het zorglandschap anders in passend bij wat de behoefte is, en monitoren en sturen op meetbare waarden. Daarbij wordt samenwerking en samenhang met andere contractmanagementteams gezocht. Het doel is inzichtelijk te maken welke factoren zorgen voor groei van de kosten, welke rol de SGGZ heeft t.o.v. de totale jeugdzorg, en hoe wij hier beter op kunnen sturen zodat de kosten en omvang van de SGGZ beter onder controle zijn.

#### *Onderdeel hiervan is de Pilot huisartsen*

Met een klein aantal praktijken die een percentage groot aantal kinderen uit Gouda zien, starten we een pilot om ondersteuners te plaatsen. De ondersteuners vragen de zorgvraag breed uit, en hebben meer tijd en kennis van het zorglandschap en bestaande wachtlijsten waardoor er naar meer passende hulp wordt doorverwezen. Dit draagt bij aan beheersing van de wachtlijsten en zorgaandelen bij zorgaanbieders, en n.a.v. landelijke ervaringen brengt dit het beroep op dure jeugdhulp naar beneden.

Verder wordt ingezet op:

#### *Ontwikkeling zorg en veiligheidshuis*

In 2021 zal het Zorg- en Veiligheidshuis van start gaan als nieuwe organisatie, door samenvoeging van de sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis (GGD) en het Veiligheidshuis Hollands Midden. Door koppeling van de zorg- en veiligheidsketen is er betere afstemming tussen deze domeinen en kan complexe casuïstiek efficiënter en effectiever worden aangepakt. De nieuwe organisatie zal binnen de RDOG worden gepositioneerd.

#### *Analyse en monitoring*

Vanaf 2021 wordt de gemeenteraad via een 'Notitie sturen op het Sociaal Domein' twee maal per jaar geïnformeerd over de resultaten van programma 4. Hierin wordt ingegaan op de financiële resultaten, belangrijke (externe) ontwikkelingen, worden de resultaten gepresenteerd met behulp van prestatie-indicatoren en wordt een beeld gegeven van de stand van zaken van de activiteiten in programma 4. Hierbij wordt aangesloten bij de 'Nota Sociaal Domein' en de reguliere Planning & Controlcyclus. De prestatie-indicatoren worden ook opgenomen in de Programmabegroting 2021 opdat vergelijking mogelijk is. De indicatoren en de voortgangsinformatie beogen een gedegen informatievoorziening aan de raad. Daarmee wordt een gezamenlijke beeldvorming van de opgaven en realisatie van doelen van het sociaal domein bereikt. Daarom zullen deze in overleg met de raad tot stand komen. Daarnaast ontvangt de raad 4x per jaar de 'Nieuwsbrief Sociaal Domein'. Dit met als doel de raad te informeren over belangrijke projecten/activiteiten en ontwikkelingen.

#### *Sturen op subsidies*

Het meerjarig programma Sturen op Subsidies geeft uitvoering aan de ambitie om de subsidieverlening in het sociaal domein te vernieuwen. De uitgangspunten voor deze vernieuwing zijn:

- vereenvoudiging in de procedure voor kleinere (vrijwilligers)organisaties;
- de ambitie van de gemeente vertalen in inhoudelijke doelen;
- gemeentelijke regie en sturing op inhoudelijke doelen en resultaten;
- samenhang en samenwerking in het gesubsidieerd lokaal maatschappelijk veld;
- ruimte bieden aan nieuwe initiatieven; en
- gedeelde verantwoordelijkheid in plaats van concurrentie bij de gesubsidieerde partners

Hiermee wordt betere afstemming en meer samenwerking tussen partijen in het veld gestimuleerd en naar verwachting meer effect bereikt voor onze inwoner voor de subsidie-euro. De subsidieverlening voor de thema's Participatie in de Buurt en Preventieve ondersteuningsstructuur Jeugd hebben prioriteit binnen dit programma.

#### *Programma: sturen op kosten Jeugdhulp en Wmo*

Er is een forse toename zichtbaar in de uitgaven voor jeugdhulp en Wmo. Om de doelstellingen op het gebied van met name de Jeugdhulp maar ook de Wmo te realiseren wordt een programma gestart met als doel de zorg en ondersteuning beschikbaar te houden voor wie dat echt nodig heeft én te zorgen dat dit betaalbaar blijft.

#### *Opgave Jeugdhulp*

Ten aanzien van de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp is gekozen voor het formuleren van richtinggevende doelstellingen op het aantal jeugdigen met een maatwerkvoorziening en op de gemiddelde kosten per cliënt. Aanneمة bij deze reeks is het aantal jeugdigen dat een beroep doet op jeugdhulp (nu 1 op 7) terug te brengen naar 1 op 8. Daarnaast is hier uitgegaan van het 'keren' van de stijging van de gemiddelde zorgzwaarte per jeugdige. Uitgangspunt is het tij van de kostenstijgingen van de afgelopen jaren te keren.

Om deze doelstellingen te realiseren wordt een programmatische aanpak vormgegeven, waarin de doelen centraal staan en de maatregelen steeds aangepast aan de realisatie van de doelen.

Op dit moment worden de volgende maatregelen voorzien of verkend:

- Het aanscherpen van de toegang: hiertoe wordt het juridisch kader voorzien van een strakkere afbakening en scherpere keuzes. Cruciaal is daarbij vervolgens aandacht voor de implementatie daarvan in het indicatiestellingsproces. Hierbij hoort ook het goed equiperen van de gemeentelijke medewerkers voor jeugdhulp, die per 1 januari 2021 overkomen naar de gemeentelijke organisatie. Het voeren van een maatschappelijk debat over normalisatie is nodig: Samen houden we de jeugdhulp betaalbaar.
- Datagedreven werken om beter zicht te krijgen op wat er speelt.
- Afstemming met de autonome verwijzers zoals huisartsen en de gecertificeerde instellingen wordt geïntensiveerd. De pilot met huisartsen die in najaar van 2020 is gestart wordt op basis van evaluatie bijgesteld en indien succesvol verder verspreid.
- Het versterken van de grip op aanbiederszijde door het versterken en differentiëren in het contractmanagement.
- Waar nodig worden voorstellen gedaan om de huidige tarieven en productenstructuur aan te passen als blijkt dat dit upcoding in de hand werkt.
- Een bredere inzet van maximale zorgaandelen waardoor meer stabiliteit in het zorglandschap ontstaat en een mogelijkheid te sturen op de totale omvang van de ondersteuning. Het college houdt hierbij natuurlijk de wettelijke zorgplicht in ogenschouw, maar geeft ook een sterk boodschap af aan aanbieders.
- Daarnaast zal er aandacht zijn voor de aansluiting en afbakening van jeugdhulp op het passend onderwijs.

Het actiever opvolgen van signalen uit de uitvoering, van cliënten(organisaties) en het maatschappelijk veld is een aandachtspunt, omdat deze juist vaak in op regionaal niveau samengebracht en aangekaart moeten worden. Een deel van deze activiteiten kunnen namelijk alleen in regionaal verband plaatsvinden, daar we de inkoop en contractmanagement op regioniveau doen. Op basis van het draagvlak dat hiervoor is opgebouwd, zal de gemeente zich ook in 2021 inspannen om deze veranderingen en aanscherpingen in de regio te realiseren.

#### *Opgave Wmo maatwerk*

Ook de kosten voor de Wmo zijn de afgelopen jaar sterk gestegen, onder meer vanwege de verplichte invoering van het abonnementstarief. Voor de Wmo zijn er concrete bezuinigingen en taakstellingen voorzien: 5% minder begeleiding, 1% minder hulp bij het huishouden en daarnaast een aantal gerichte bezuinigingen. Met oog op het open-einde karakter en de gezamenlijke inkoop worden ook die meegenomen in de sturingsopgave. Zo zijn een aantal maatregelen voor de Wmo ook mogelijk voor Jeugdhulp toepasbaar: het omzetten van individuele begeleiding naar een groepsbegeleiding, en het ombuigen van een inkooprelatie naar subsidierelatie voor onderdelen van de dagbesteding zullen mogelijk voor zowel Jeugd als Wmo zinvol zijn om de kostenstijgingen terug te dringen. Met dit laatste kiest het college voor een stop op de open-einde regeling. Dit dwingt aanbieders om selectief te zijn voor wie het echt nodig hebben.

#### *Regiovisie*

Op 26 juni 2020 hebben de leden van de VNG ingestemd met de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) voor de jeugdwet en (in minder concrete vorm) beschermd wonen/maatschappelijke opvang. In regionaal verband zal de implementatie ter hand worden genomen, waarbij er conform de NvO gestreefd wordt naar vaststelling van een regiovisie in de gemeenteraden uiterlijk in juni 2021.

#### *Vorbereiden nieuwe inkoop/verlenging maatwerk*

De contracten voor de maatwerkvoorzieningen jeugd en Wmo hebben een looptijd tot eind 2022. Deze contracten kunnen nog een keer verlengd worden tot eind 2024. Eind 2021 is duidelijk of hier (regionaal) gebruik van gemaakt gaat worden of dat een nieuw inkooptraject gestart wordt.

### *Gedeelde zorg*

Binnen de organisatie van Gedeelde zorg - een samenwerkingsverband van de 5 gemeenten in Midden-Holland, zorgverleners en Medis – vallen verschillende projecten. Hier worden twee projecten uitgelicht, te weten de Juiste zorg op de juiste plek en het project Samen in de Buurt. Met de Juiste zorg op de juiste plek wordt met behulp van data een analyse gemaakt van (toekomstige) knelpunten in de zorg en het sociaal domein. Om data op een (juridisch) verantwoorde manier te kunnen verwerken wordt een dataplatform opgericht. Met de analyse kunnen gerichte interventies worden ingezet. Het project Samen in de Buurt is een traject om het sociaal domein en de (niet door de gemeente gefinancierde) zorg (Wlz en ZvW) dichter bij elkaar te brengen. Doelen zijn 'meer gezondheid in de wijk' en '(toekomstige) kosten beheersen'. Dit wil men bereiken door een verandering in gedrag van inwoners en professionals en het versterken van buurtcohesie. De focus ligt op de groep ouderen (75+) en psychisch kwetsbaren (gebruikers GGZ, beschermd wonen en maatschappelijke opvang). Gestart wordt in de buurten Kort Haarlem en Kadenbuurt.

### **Thema: Programma Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein**

Per 1 januari 2021 gaat de integrale uitvoeringsorganisatie van start. Vanaf dan is er voor inwoners één toegang voor alle gemeentelijke ondersteuning op basis van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In de gemeentelijke toegang staat de ondersteuningsvraag van de inwoners centraal. Eerst kijken wat nodig is en pas daarna hoe dit te realiseren onder welke wet. Rechtvaardig, creatief en met een positieve bejegening. Bij de uitvoerende afdelingen staat niet de wet centraal, maar de levensfase en situatie waarin een inwoner zich bevindt. De integrale benadering is hierbij de basis. Waar nodig pakt de gemeente de regie om in afstemming met andere organisaties tot de beste oplossing te komen.

Het doel is dat inwoners de ondersteuning krijgen die past bij de soms complexe problemen op diverse levensterreinen en daarbij streven we ernaar dat de dienstverlening naast efficiënt ook snel en toegankelijk is, zodat mensen niet het gevoel hebben dat zij in een woud aan (soms tegenstrijdige) regels zijn beland, waardoor zij door de bomen het bos niet meer zien. Het gaat niet alleen om het herinrichten van de organisatie. De benodigde aanpak is breder en gaat over eenduidige dienstverlening, inrichting van werkprocessen en ICT zodat deze faciliterend zijn, samenwerking over afdelingen heen plus ontwikkeling en opleiding van medewerkers.

### *Wat gaat de gemeente daarvoor doen?*

De volgende activiteiten hebben in 2021 prioriteit:

#### *Sociaal teams 3.0*

In 2021 starten de sociaal teams 3.0. De drie teams zijn er voor inwoners van 0 tot 100+ en leveren laagdrempelige en beschikingsvrije individuele en collectieve basishulp en onafhankelijke cliëntondersteuning. De teams gaan een nieuwe fase in waar de toegang tot maatwerkvoorzieningen en zorgcoördinatie is verlegd naar de gemeentelijke organisatie. Daarmee is ook de omvang van de teams met een derde gekrompen. Voor de teams ligt de nadruk op het leveren van (praktische) kortdurende hulp gericht op zelfredzaamheid en betekenisvolle participatie en het op orde krijgen en herstellen van regie in het gezin. De sociaal teams werken gebiedsgericht vanuit de drie buurtservicecentra (NMC, De Walvis en Van Noord), maar vooral ook outreachend in verbinding met de wijk, lokale partners en wijkinitiatieven en vrijwilligersorganisaties. Daarbij zoeken zij steeds naar vernieuwende oplossingen voor de inwoners.

Verder wordt ingezet op:

#### *Overgang 18- / 18+*

Bij de overgang van 17 naar 18 jaar komt een jongere van het ene op het andere moment in een ander wettelijk kader. Met de nieuwe organisatiestructuur en de integrale gemeentelijke uitvoeringsorganisatie is de inzet om deze overgang soepeler te laten verlopen. De gemeente gaat erop toezien dat aanbieders voor 17-jarigen een plan van aanpak maken en afspraken uitvoeren met als doel eventuele knelpunten op te lossen. Daarnaast worden alle regelingen en voorzieningen die leeftijdsafhankelijk zijn inzichtelijk gemaakt en gecommuniceerd.

### **Thema: Aan het werk en meedoen & programma 'naar een nieuwe sociale dienst'**

De gemeente wil bereiken dat meer inwoners participeren in de samenleving, bij voorkeur door te werken. In het bijzonder wil Gouda een blijvende reductie realiseren van minimaal 200 inwoners die langdurig (2 jaar of langer) afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering; deze ambitie heeft betrekking op de looptijd van het programma van medio 2018 tot medio 2022.

### *Wat gaat de gemeente daarvoor doen?*

De dienstverlening aan cliënten van de sociale dienst duurzaam verbeteren. De dienstverlening aan werkgevers verbeteren. Verdere professionalisering van personeel. En de experimenten met ondernemen met bijstand (deeltijd ondernemen vanuit de bijstand en de sociale coöperatie) voorzetten.

De volgende activiteiten hebben in 2021 prioriteit:

#### *Bijstandsgerechtigden (duurzaam) aan het werk*

Verder verbeteren van de dienstverlening aan cliënten. Dat houdt in: cliënten in beeld houden; inzicht behouden in de talenten en mogelijkheden van cliënten en daarmee cliënten ondersteunen bij het vinden van werk of om anderszins te participeren. Hierbij wordt samengewerkt met de partners in de arbeidsmarktregio (gemeenten, Promen en UWV).



Speciale aandacht bij het vinden van werk is er voor die inwoners die een beroep moet doen op een bijstandsuitkering als gevolg van de coronacrisis. Dit aantal is sinds maart 2020 flink toegenomen. Gouda wil hen zo snel mogelijk weer aan het werk helpen. Daarnaast blijft er specifieke aandacht op maat voor het vinden van werk voor: langdurig uitkeringsgerechtigden, cliënten met GGZ-problematiek, arbeidsbeperkten, statushouders en jongeren. Voor de arbeidsbeperkten werkt Gouda samen met Promen (via de DVO Pro Work) aan het realiseren en behouden van garantiebannen en Beschut Werken. Het verbeteren van de dienstverlening bij de overgang naar flexibel werken. Met name voorlichten over de financiële gevolgen.

#### *Verbeteren van de werkgeversdienstverlening*

Verbeteren van de samenwerking in de arbeidsmarktregio vanuit het bindend project en regionaal budget "Perspectief op Werk". Doorontwikkelen van het Werkgeversservicepunt in nauwe samenwerking met Promen, gemeenten uit de arbeidsmarktregio Midden-Holland en het UWV.

#### *Regionaal harmoniseren van de re-integratie voorzieningen voor werkgevers.*

In gebruik nemen van een online matchingsplatform (Hallo Werk!) voor werkzoekende en werkgevers. Werkzoekende en werkgevers worden direct met elkaar in contact gebracht. De werkzoekende presenteert zichzelf, zoekt vacatures en kan direct reageren. Werkgevers zoeken zelf naar in hun ogen geschikte werknemers op basis van de presentaties van de werkzoekenden. Waar nodig kan de gemeente met persoonlijke dienstverlening ondersteunen.

#### *Ruimte voor experimenten*

Voortzetten van de experimenten "deeltijd werken vanuit de bijstand" en "ondernemen met een bijstandsuitkering in de sociale coöperatie" en eind 2021 evalueren.

#### *Beter en sneller integreren van statushouders in de samenleving*

Op 1 juli 2021 wordt de nieuwe inburgeringswet van kracht. In de wet komt de regie op de inburgering bij gemeenten te liggen. Gouda bereidt zich in regioverband voor op deze nieuwe taak. De bestaande begeleiding en ondersteuning van statushouders wordt voortgezet en interne en externe werkprocessen worden gestroomlijnd en aangepast op de nieuwe taken. Er wordt nauw samengewerkt met Vluchtelingenwerk en andere maatschappelijke organisaties (sociaal teams, vrijwilligersorganisaties) met als doel om de integratie van de doelgroep te verbeteren en hen zoveel mogelijk in de samenleving te laten deelnemen, het liefst met betaald werk. Statushouders met een bijstandsuitkering krijgen daarom maatwerkbegeleiding richting school, werk of vrijwilligerswerk. In aanloop naar de invoering van de wet wordt er in pilots voor de nieuwe wet gewerkt aan verhoging van het taalniveau van de huidige groep inburgeraars met projecten in de geest van de wet.

#### *Duurzaam samenwerken met UWV*

De samenwerking met het UWV (en andere partners in de arbeidsmarktregio) wordt verder geïntensiveerd. Dit gebeurt binnen het Werkgeversservicepunt, rondom het realiseren van garantiebannen en rondom de GGZ-doelgroep. In 2021 wordt deze samenwerking op de fysieke locatie in het Huis van de Stad verder uitgebouwd. Verder wordt zoveel mogelijk gebruikt gemaakt van elkaars dienstverlening, wordt kennis gedeeld, worden gezamenlijke communicatie-uitingen georganiseerd en worden werkgevers vanuit één werkwijze bediend.

#### *Social Return*

In 2021 worden 60 werkzoekenden via Social Return (SR) aan werk geholpen. De huidige aanpak wordt voortgezet en verder doorontwikkeld.

Er wordt ingezet op het stimuleren van subsidierelaties en contractpartners (zoals WMO-, Jeugd- en Beschermd Wonen organisaties) met als doel om inspanning te blijven plegen om de SR-verplichting in te vullen. Tevens wordt ingespeeld op sectoren met personeelstekorten. In nauw overleg worden werkgelegenheidstrajecten ontwikkeld passend bij de doelgroep. Tot slot worden de woningcorporaties gestimuleerd om gebruik te blijven maken van SR-mogelijkheden van de gemeente.

#### *Promen*

Voor de Participatiewet (PW) dienstverlening is binnen Promen een aparte BV opgericht: ProWork. Om de PW dienstverlening vorm te geven en ook vast te leggen, is met ProWork een dienstverleningsovereenkomst (DVO) opgesteld. De looptijd van deze DVO is, na een positieve evaluatie verlengd tot eind 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat de samenwerking wederzijds als positief ervaren is. Met het oog op de nieuwe uitvoeringsorganisatie zijn ook al vast nieuwe afspraken gemaakt en verantwoordelijkheden toebedeeld.

De grondslag van deze DVO blijft de productportfolio 'Modules voor Re-integratie Participatiewet'. Hierin staan de eenheidsprijzen van de verschillende aangeboden re-integratiemodules (Diagnose, Leren Werken, Werken naar Werk, Vakvaardigheden en Proefplaatsingen) vermeld. Tevens zijn afspraken gemaakt voor diverse arbeidscontracten (Beschut Werk, Garantiebanaan en Regulier contract). Jaarlijks worden er afspraken gemaakt over de minimale omvang van de af te nemen re-integratiemodules en arbeidscontracten. De jaarlijkse afspraken tussen Gouda en Promen worden mede als gevolg van de evaluatie wel meer omvattend dan de oude afspraken. Mede omdat de dienstverlening van Promen zich ook steeds verder ontwikkeld (School@work, School@work voor statushouders, praktijkverklaringen).

Voor 2021 wordt er met het oog op de nieuwe uitvoeringsorganisatie een overzicht gemaakt van alle te behalen/na te streven doelen. Op deze manier is ook de sturing op de doelen voor medewerkers en leidinggevendenden in de nieuwe uitvoeringsorganisatie te borgen.

#### JobOn (voorheen Broekriem)

In 2021 maakt de gemeente Gouda wederom (6de jaar op rij) gebruik van de diensten van 'Stichting JobOn'. Deze organisatie organiseert, met behulp van tot eventmanager opgeleide vrijwilligers, gratis (online) bijeenkomsten voor werkzoekenden. Hier worden zij geactiveerd en handvatten gegeven met als doel om versneld een geschikte baan te vinden.

### 3.4.2 Eigen indicatoren

Voor het monitoren van de doelstellingen van dit programma gebruikt Gouda de volgende eigen indicatoren.

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Inclusie: % inwoners dat tevreden is over deelname aan de samenleving	68%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 65-70%
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Tolerantie: % inwoners dat tevreden is met de mate van respect in de buurt	79%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 75-80%
6.2 Wijkteams	kinderen: % kinderen met een gezond gewicht	77%	Afname
6.2 Wijkteams	Eenzaamheid: % ouderen (65+) dat zich ernstig eenzaam voelt	12%	Afname
6.2 Wijkteams	Gebruik kindpakket: % van doelgroep dat gebruik maakt van regelingen uit het kindpakket	79%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 50-100%
6.2 Wijkteams	Schuldhelpverlening: % geslaagde trajecten schuldhelpverlening	n.n.t.b.	Toename
6.2 Wijkteams	Bekendheid: % inwoners dat aangeeft bekend te zijn met het sociaal team	31%	Toename
6.2 Wijkteams	Toegang: % inwoners dat aangeeft dat het sociaal team de problematiek goed begrijpt	76%	Toename
6.3 Inkomensregeling	Bijstand: afname aantal inwoners dat 2 jaar of langer een bijstandsuitkering ontvangt	338	Minimale afname 200 in 4 jaar vanaf 1 juli 2018
6.5 Arbeidsparticipatie	Sociale dienst: cijfer waardering sociale dienst	7,0	Toename
6.6 Maatwerkvoorziening	Wmo: % inwoners dat tevreden is met de kwaliteit van de ondersteuning	81%	Toename
6.6 Maatwerkvoorziening	Wmo: % inwoners die tevreden zijn met de manier waarop er geluisterd werd tijdens het (keuken)gesprek	85%	Toename
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Kwaliteit zorg: % jeugdigen dat aangeeft goed geholpen te zijn bij vragen en problemen	80%	Toename
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorg: % ambulante jeugdzorg	91%	Toename
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Beschermd wonen: aantal cliënten in beschermd wonen	291	Afname
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Veilig thuis: % meldingen Veilig Thuis waar binnen 5 werkdagen triage plaatsvindt	84,60%	Toename
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Veilig thuis: % onderzoeken Veilig Thuis dat binnen 10 werkdagen is afgesloten	42,30%	Toename
7.1 Volksgezondheid	Voorzieningen: % ouderen dat tevreden is over voorzieningen in de buurt	16%	Toename

### 3.4.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2019	764,9	792,1	Indirecte sturing op behoud of toename
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2019	68,9	68,8	Monitoring Goudse waarde t.o.v. landelijke waarde
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2019	392,7	381,7	Afname
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2019	74,2	207	Geen doel op zich (maatwerk)
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2019	710	670	Geen; aantal is geen doel
6. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	7	7	Geen

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde
6. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2018	2	2	Hier wordt niet op gestuurd.
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018	1	1	Geen
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	15,7	12,2	Afname of gelijk
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2019	1,7	1,2	Afname of gelijk
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2019	0,6	0,4	Afname of gelijk

Tekstuele toelichting op de indicatoren.

Indicator	Toelichting
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdbescherming	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst.  In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

### 3.4.4 Wat gaat het kosten?

#### 3.4.4.1 Overzicht exploitatie

##### Programma 4 Sociaal domein

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Lasten	135.467	126.232	122.797	120.887
Baten	-27.882	-29.069	-29.069	-27.782
<b>Saldo van lasten en baten</b>	<b>107.585</b>	<b>97.163</b>	<b>93.728</b>	<b>93.105</b>
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-7.914	-2.772	-735	-735
<b>Saldo mutaties reserves</b>	<b>-7.914</b>	<b>-2.772</b>	<b>-735</b>	<b>-735</b>
<b>Resultaat</b>	<b>99.671</b>	<b>94.391</b>	<b>92.993</b>	<b>92.370</b>

#### 3.4.4.2 Toelichting op de exploitatie

De 2e begrotingswijziging 2020 heeft geleid tot de volgende mutaties (+ = nadeel, - = voordeel):

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
<b>2e ijkmoment 2020 voortgang 2020</b>	<b>3.635</b>	<b>2.232</b>	<b>1.619</b>	<b>1.559</b>
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	22	5	-27	-52
6.2 Wijkteams	120	115	107	103
6.3 Inkomensregelingen	628	487	477	472
6.4 Begeleide participatie	38	39	39	39
6.5 Arbeidsparticipatie	170	163	151	146
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	123	108	101	98
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	45	158	150	146
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2.218	1.019	507	501
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	25	14	2	-3
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	157	33	24	19
7.1 Volksgezondheid	88	88	88	88
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1	1	1	1
<b>2e ijkmoment 2020 doorschuifbudgetten</b>	<b>1.885</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
6.5 Arbeidsparticipatie	1.685	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	200	0	0	0
<b>Budgetneutraal</b>	<b>3.251</b>	<b>357</b>	<b>357</b>	<b>357</b>
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	331	313	303	303
6.3 Inkomensregelingen	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	118	152	162	162
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	2.802	-109	-109	-109
<b>Meicirculaire 2020</b>	<b>-5.354</b>	<b>-5.225</b>	<b>-5.290</b>	<b>-5.244</b>
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	17	17	17	17
6.4 Begeleide participatie	186	308	240	283
6.5 Arbeidsparticipatie	34	37	41	44
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	2	2	2	2
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-1.131	-1.131	-1.131	-1.131
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	-4.337	-4.333	-4.333	-4.333
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	-126	-126	-126	-126
<b>Raadsinformatiebrief 2020 coalitieakkoord lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>35</b>
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	35
Raadsinfobrief keuzevraag huidige beleid	<b>9.707</b>	<b>9.660</b>	<b>10.044</b>	<b>10.455</b>
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	2.098	1.903	1.894	1.894
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	7.609	7.757	8.150	8.561
Raadsinformatiebrief ombuigingen	<b>-1.651</b>	<b>-4.222</b>	<b>-7.063</b>	<b>-9.172</b>
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-90	-490	-435	-435
6.2 Wijkteams	-500	-500	-500	-500
6.3 Inkomensregelingen	-49	-133	-133	-133
6.4 Begeleide participatie	-250	-250	-250	-250
6.5 Arbeidsparticipatie	-80	-80	-80	-80
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-15	-15	-30	-50

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-245	-585	-605	-605
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-177	-1.924	-4.785	-6.874
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	-245	-245	-245	-245
<b>Totaal</b>	<b>11.473</b>	<b>2.801</b>	<b>-333</b>	<b>-2.010</b>

### 3.4.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.421	6.886	6.668	6.642
6.2 Wijkteams	6.007	6.002	5.994	5.990
6.3 Inkomensregelingen	7.780	7.564	7.556	7.555
6.4 Begeleide participatie	10.457	10.479	10.214	9.957
6.5 Arbeidsparticipatie	5.294	3.680	3.780	3.880
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.975	2.951	2.922	2.894
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	13.238	12.873	12.854	12.852
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	26.926	22.268	19.302	18.906
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	20.462	17.779	17.767	17.762
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	3.826	3.677	3.667	3.663
7.1 Volksgezondheid	3.151	2.971	2.971	2.971
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	48	33	33	33
<b>Totaal</b>	<b>107.585</b>	<b>97.163</b>	<b>93.728</b>	<b>93.105</b>

### 3.4.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

#### Promen

Met Promen is het 'Hoofdlijnenbesluit 2018-2025' afgesloten. Hiermee is een financiële en juridische knip ingevoerd tussen de Sociale Werkvoorziening en de BV die Participatiewet (PW) dienstverlening uitvoert.

De BV die de PW dienstverlening uitvoert (re-integratiemodules, diverse arbeidscontracten zoals 'Beschut Werk', Garantiebaan en Regulier contract) heet ProWork. Jaarlijks maakt de gemeente Gouda maatwerkafspraken met Prowork.

Voor de WSW, die wordt uitgevoerd door Promen, zal de kostprijs per WSW-fte de komende jaren stijgen. Daarnaast neemt het aantal WSW-ers af. Om te voorkomen dat de exploitatietekorten toenemen, wordt continue de formatie van leiding en staf teruggebracht en worden de bedrijfskosten verlaagd.

Beide onderdelen (Promen en ProWork) zorgen ervoor dat - buiten onverwachte wijzigingen in wet- en regelgeving - er geen grote begrotingstekorten te verwachten zijn. Voor de wetswijzigingen die mogelijk leiden tot begrotingstekorten kan in dit verband genoemd worden de af te sluiten CAO voor nieuw beschut werk en mensen die vallen onder de banenafpraak en door Promen gedetacheerd worden.

De economische schade door de coronacrisis is groot, Promen verwacht een negatief resultaat tussen de 1 en 1,5 miljoen euro. Hoewel het Rijk erkent dat ook de voormalige SW-bedrijven zwaar getroffen zijn en er compensatieregelingen worden opgesteld, is het de vraag of dit voldoende zal zijn om het negatieve resultaat te compenseren.

#### Regionale Dienst Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM)

De meest omvangrijke taak van de RDOG HM is de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Het betreft o.a. over- en ondergewicht, kindermishandeling, internetgebruik en school-/ziekteverzuim/schooluitval. De RDOG HM voert werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast, Basiszorg Kwetsbare Kinderen (BKK) en draagt bij aan het op gang brengen van de hulpverlening bij een huisverbod. Ook ondersteunt de RDOG HM gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers. De RDOG heeft een belangrijke taak in coördinatie en uitvoering van verschillende activiteiten rond het Covid-19 virus.

# 3.5 Cultuur, sport en recreatie



**Lasten in €**  
17.969.000

**Baten in €**  
2.677.000

**Percentage van totale uitgaven**  
6%

## Waar staat het programma voor?

Gouda is een bruisende, vitale en authentieke stad, waar de historie volop wordt beleefd. Goede voorzieningen en toonaangevende evenementen zijn cruciaal voor Gouda als aantrekkelijke stad om te wonen en werken. Mede daarom investeren we in cultuur voor al onze inwoners. Het beleid uit de nieuwe cultuurnota wordt de komende jaren uitgevoerd en de relatie tussen cultuur en het sociaal domein en tussen cultuur en economie wordt versterkt.

Bewegen en sporten brengt mensen dichterbij elkaar. Dat geldt voor jong en oud, via het sporten zelf maar ook via het verenigingsleven. In een stad met voor iedereen toegankelijke sportvoorzieningen is het goed en gezond leven. Toerisme is van wezenlijk belang voor Gouda.

## Wat wil Gouda bereiken?

### Cultuurnota

In 2021 evalueren we de Cultuurnota en stellen we uitgangspunten op voor de nieuwe cultuurbeleidsperiode. We beraden ons ook op verlenging van de urban curator. In 2021 wordt de uitbreiding van de Chocoladefabriek met Libertum en de Techniekwerkplaats gerealiseerd.

### Uitvoeren Gouds Sportakkoord en Nota sportaccommodaties

Samen met Goudse inwoners en organisaties concrete activiteiten en projecten uitvoeren en realiseren die het belang van sport en bewegen onderstrepen. In 2021 leggen we in een nieuwe nota vast hoe Gouda de komende jaren gaat zorgen voor voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties en ruimte voor sport.

### Gouda 750 jaar en Instandhouding Erfgoed

In aanloop naar de viering van 750 jaar stadsrechten in 2022 gaan we in 2021 samen met het fondsbestuur activiteiten ontwikkelen en zorgt de gemeente dat het erfgoed er goed bij staat. Gouda ondersteunt eigenaren bij het planmatig onderhoud van hun gemeentelijk monument. Dit voorkomt kostbare restauraties, is beter voor het monument en voor het milieu.

### Kaas

De Cheese Valley samenwerking wordt doorontwikkeld tot een publiek - privaat partnerschap.

### Toerisme

We zetten de aanpak Zakelijk toerisme voort. In 2021 gaan we monitoren hoeveel aanbod aan vakantieverhuur er is. Daartoe is de huisvestings-verordening in 2020 gewijzigd.

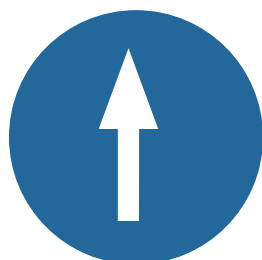
### Watertoerisme en -recreatie

In samenwerking met de regio gaan we onderzoeken hoe we de vaarverbinding tussen Gouda en Reeuwijk kunnen verbeteren. Ook wordt de "kaassteiger" bij de Korte Vest gerealiseerd.

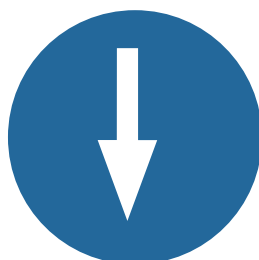
### Uitvoeren Programma Binnenstad

Wij streven naar het sluiten van een breed binnenstadsconvenant om hernieuwde, wederzijdse samenwerkingsafspraken te maken met de winkeliers en sectoren zoals de horeca, cultuur, evenementen en vastgoed.

## Wat zijn de belangrijkste indicatoren?



Bijdragen uit de stad in het kader van Gouda750



Dalende leegstand binnenstad (disclaimer: lange termijn (na-ijl) effecten corona nog onbekend)



Percentage niet-sporters